

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Rok s Kateřinkou“

č.j. 154/2023

Pedagogická rada projednala: 28. 8. 2023

ŠVP PV nabývá platnosti: 1. 9. 2023

ŠVP PV nabývá účinnosti: 1. 9. 2023

Vypracovaly: K. Fusková

K. Zbranková

D. Graclíková

ŠVP PV „Rok s Kateřinkou“

Obsah

1 Identifikační údaje	3
2 Právní ukotvení	4
3 Obecná charakteristika školy	5
3.1 Charakteristika školy	5
3.2 Spolupráce s jinými subjekty	5
3.3 Poslání a vize	6
4 Podmínky vzdělávání	7
4.1 Věcné podmínky	7
4.2 Životospráva	7
4.3 Psychosociální podmínky.....	8
4.4 Zabezpečení vzdělávání	9
4. 5 Řízení školy	9
4.6 Personální a pedagogické zajištění.....	9
4.7 Spoluúčast zákonných zástupců	10
4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	10
4.9 Vzdělávání dětí mladších tří let	11
4. 10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
4.11. Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka (OMJ).....	12
5 Organizace vzdělávání	13
5.1 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy.....	13
5.2 Obsazení tříd.....	13
5.3 Provoz mateřské školy.....	13
5.4 Charakteristika tříd	14
5.5 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:.....	14
5.6 Individuální vzdělávání	14
6 Charakteristika vzdělávacího programu	16
6.1 Realizace a prostředky zdravého životního stylu	16
6.2 Záměr vzdělávacího programu	17
6.3 Metody a formy vzdělávání	18
6.4 Využití hry.....	19
Příprava na život.....	19
6.5 Rámcové cíle.....	19
6.6 Klíčové kompetence	20

6.7 Dlouhodobé cíle	22
7 Vzdělávací obsah	24
7.1 Vzdělávací oblasti dle RVP PV.....	24
7.2 Doporučení pedagogy, jak vytvářet třídní vzdělávací program.....	29
8 Třídní vzdělávací program	30
8.1 Integrované bloky.....	30
8.2 Obsah jednotlivých částí třídního vzdělávacího programu	32
8.2.1 Kamarádi pojdte k nám	32
8.2.2 Čas jablíček	34
8.2.3 Přivítejme Vánoce	36
8.2.4 Je zima, to to zebe	38
8.2.5 Jak se budí jaro	40
8.2.6 Na zahrádce u maminky	42
9 Evaluační systém	46
10 Přílohy.....	49

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Rok s Kateřinkou

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Kateřinice, okres Vsetín

IZO: 150 007 418

IČO: 709 26 786

Adresa školy: čp. 154, 756 21 KATEŘINICE

Adresa budovy MŠ: čp. 242, 756 21 KATEŘINICE

Ředitelka školy: Mgr. Šárka Muchová

Zástupce ředitele: Kristýna Fusková

Telefon ZŠ: 571 442 814

Telefon MŠ: 571 442 825

E-mail: zsams@katerinice.eu

Web: www.skola.obeckaterinice.cz

Vybavení: standardní

Počet pedagogických pracovníků: 4

Počet provozních pracovníků: 1 (uklízečka)

Počet tříd: 2

Typ zařízení: celodenní

Provoz zahájen: 14. 12. 1967 (od 1. 9. 2002 sloučeno se základní školou)

Věk dětí: zpravidla 2,5 – 6 let

Školní jídelna

Kapacita: 112

Počet zaměstnanců: 4 (vedoucí + 3 kuchařky)

Zřizovatel

Název: Obec Kateřinice

Adresa: čp. 242, 756 21 KATEŘINICE

Tel: 571 442 315

E-mail: ou@obeckaterinice.cz

Web: obeckaterinice.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Vypracoval: kolektiv pedagogických pracovníků MŠ

Schválila: Mgr. Šárka Muchová

2 Právní ukotvení

Činnost mateřské školy (dále jen školy) je vymezena zákonem č. 561/2004Sb., *o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*, v platném znění.

Předškolní vzdělávání podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte, vytváří optimální podmínky pro individuální rozvoj osobnosti. Uspokojování potřeb dítěte probíhá ve spolupráci rodiny a školy.

Cíle předškolního vzdělávání jsou v souladu s § 33 školského zákona. Prováděcím předpisem je vyhláška č. 14/2005 Sb., *o předškolním vzdělávání*, v platném znění, která upravuje:

- podmínky provozu a organizace školy;
- počty dětí ve škole a ve třídách;
- organizaci provozu školy;
- přerušení nebo omezení provozu;
- stravování dětí;
- péči o zdraví a bezpečnost dětí;
- úplatu a vzdělávání v mateřské škole.

Ve věci správního řízení podle zákona č. 500/2004Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů, je oprávněnou úřední osobou ředitelka školy.

3 Obecná charakteristika školy

Tato kapitola popisuje charakter školy jako zařízení, její historii, poslání a vize. Představuje i subjekty, se kterými během roku úzce spolupracuje.

3.1 Charakteristika školy

Naše mateřská škola, jejíž činnost zajišťuje ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN, je umístěna uprostřed vesnice, v krásném údolním prostředí Valašska. Také z toho důvodu jsme zaměřili školu na environmentální výchovu a výchovu k zdravému životnímu stylu. Tato lokalita nám umožňuje pozorování přírody, pěší výlety, nabízí realizaci ekologické výchovy.

Mateřská škola se nachází v budově kulturního domu, který je i sídlem obecního úřadu a obecní knihovny. Třídy se nacházejí v 1. patře spolu s provozními místnostmi (šatny dětí i pedagogických pracovníků, výdejny jídel, kancelář, kuchyň, sklady apod.). Za budovou za místním potokem je situována školní zahrada. Tvoří ji řada průlezek, skluzavek, domeček, altán, pískoviště, houpačky. Bylinková zahrádka, o kterou pečují děti. Terén je členitý s množstvím zeleně, dětem poskytuje pestrou škálu aktivit.

Mateřská škola byla v obci otevřena 14. prosince 1967. Z důvodu tehdejšího velkého počtu dětí byla v osmdesátých letech zahájena přístavba s úmyslem otevřít druhou třídu. Jelikož však došlo k poklesu počtu dětí, druhé oddělení se neotevřelo. Přesto však od 6. listopadu 1984 začala škola využívat i nově vzniklé prostory. Ve staré části zůstala stálá ložnice a třída na cvičení. Učitelky tuto starší třídu využívaly také při řízených činnostech, kdy mladší děti s druhou učitelkou pracovaly samostatně. Od 1. září 2002 byla mateřská škola sloučena se základní školou do jedné příspěvkové organizace zřizované obcí. Od 1. září 2012 začala po velké rekonstrukci fungovat druhá třída.

3.2 Spolupráce s jinými subjekty

Velmi úzce spolupracujeme se základní školou a obecním úřadem, ve kterém máme velkou materiální podporu. S přípravou školních i mimoškolních aktivit nám pomáhají místní spolky: Spolek přátel Kateřinice (SPK), Mateřské centrum Kačenka, Klub seniorů, Sdružení dobrovolných hasičů (SDH), TJ sokol Kateřinice, myslivci, sdružení vozíčkářů aj. Samozřejmostí je i spolupráce s odbornými poradenskými pracovišti (PPP, SPC, ortoptika M. Tabačková).

Důležitými partnery v rámci spolupráce jsou zákonní zástupci dítěte – jsme si vědomi, jak velmi záleží na jejich spoluúčasti v rámci vzdělávání dětí. Snažíme se o to, aby nebyli pouze v roli posluchačů a příjemců rad, ale aby byli spoluorganizátory a aktivními účastníky akcí školy, případně pomohli škole materiálně nebo finančně a konzultovali se školou výchovné nebo vzdělávací problémy dětí. Zákonný zástupce má být škole partnerem, který má právo

vstupovat do vzdělávacího procesu s podněty, připomínkami a návrhy, s pochvalou i kritickou poznámkou. Nejdůležitější předpoklad dobré spolupráce je vzájemná komunikace.

3.3 Poslání a vize

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem šťastného dětství, kde je prostor pro uplatnění každého jedince, kde se všichni cítí dobře a bezpečně, jsou přiměřeně rozvíjeni a chápáni a oceňováni.

Snahou naší školy je vytvořit prostředí:

- kde je pohoda;
- kde se dítě cítí dobře a umí se radovat;
- kde panuje důvěra;
- kde dítě není přetěžováno;
- kde je dostatek zážitků a možností k jeho seberealizaci ve všech oblastech;
- kde dítě najde přátelské a přirozené prostředí;
- kde se může rozvíjet po všech stránkách.

Chceme, aby se děti naučily žít ve skupině vrstevníků, kde se budou cítit bezpečně, aby poznaly sílu kamarádství a pocit, že patří tam, kde ho mají rádi.

Chceme vytvořit školu, která je otevřená rodičovské veřejnosti a úzce s ní spolupracuje.

Podporujeme všestranný tělesný a duševní rozvoj dítěte. Snažíme se rozvíjet jeho osobnost a individualitu.

Poskytujeme podněty ke zvyšování vzdělávací úrovně, pečujeme o jazykový projev, podporujeme zdravý životní styl, zařazujeme gramotnosti – digitální, matematické, čtenářské.

4 Podmínky vzdělávání

V následujících jedenácti podkapitolách se komplexně seznamujeme se základními podmínky i předpoklady ke vzdělávání.

4.1 Věcné podmínky

MŠ je umístěna v rekonstruované budově společně s obecním úřadem. Dvě třídy se nachází v prvním patře budovy, kde je vybudován bezbariérový přístup. Třída Berušek má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem. Třída Motýlků má velmi malou šatnu, která nevyhovuje a malé prostory herny.

Čeho chceme dosáhnout:

Udržovat celkovou vybavenost mateřské školy, pravidelně doplňovat a obnovovat pomůcky a hračky, modernizovat prostory podle možností a potřeb tak, aby mateřská škola odpovídala trendům moderního předškolního vzdělávání.

4.2 Životospráva

V září 2019 se naše ZŠ a MŠ zapojila do projektu Zdravá školní jídelna. S pomocí lektorů KHS Zlín jsou sestavovány zdravé a chutné jídelníčky. Do projektu jsou zapojeni i pedagogičtí pracovníci, kteří se podílí na zvyšování výživové gramotnosti dětí hlavně formou projektových dnů. Zejména u menších dětí jsou důležitými vzory ve výživovém chování.

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená, pestrá strava. Jídelníčky jsou vhodně voleny, je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů. Dodržujeme celodenní pitný režim, mezi jídly jsou stanovené intervaly. Nepřípustné je také nucení dětí do jídla. Jelikož však vedeme ke zdravému životnímu stylu, nabízíme jim zeleninu a ovoce k ochutnávání odděleně na podnosech. Snažíme se je motivovat k tomu, aby si vždy vzali pouze tolik jídla, kolik snědí. Jeden den v týdnu je zařazena samostatná příprava svačinek.

Během dne je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobení činností v průběhu dne potřebám dětí a daným situacím.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, mají dostatek pohybu nejen na školní zahradě. Respektujeme individuální potřebu spánku a jednotlivých dětí.

Děti přirozeně nenutíme ke spánku, zároveň si však uvědomujeme, že každé dítě potřebuje zejména po obědě odpočinek. Proto se snažíme organizovat odpoledních činností tak, abychom dali dětem, které pravidelně usínají, příležitost k odpočinku po obědě a pro ostatní připravili vhodný program, který nenaruší spánek dětí.

Celoročně se zaměřujeme a vedeme děti k zdravému životnímu stylu.

Zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou vzorem pro děti.

4.3 Psychosociální podmínky

MŠ nabízí počátku docházky dítěte do mateřské školy individuální formy adaptace, jejíž délku a způsob projednáme s rodiči. Dětem i dospělým je v MŠ vytvořeno příjemné prostředí, cítí se zde spokojeně, jistě a bezpečně.

Respektujeme individuální potřeby dětí, na které flexibilně reagujeme a napomáháme v jejich uspokojení. Děti mají dostatečný prostor pro spontánní hry a činnosti. Děti nezatěžujeme a neurotizujeme spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Zaměřujeme se na posilování samostatnosti dětí v sebeobsluze i dodržování denního harmonogramu.

Při vzdělávání je upřednostňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Dítě by zároveň mělo mít pocit sounáležitosti se skupinou dětí ve třídě. Děti vedeme k tomu, aby si navzájem pomáhaly, spolupracovaly a komunikovaly. Je dosti náročné připravit řízenou činnost (ve smíšené třídě) tak, aby v ní byl dostatek kooperativní činnosti jako vhodného prostředku k projevení vzájemné spolupráce při řešení různých situací a úkolů. K zajištění výše uvedeného je zapotřebí dopředu připravit námět, činnost, nabídku; promyslet si svůj vzdělávací záměr. Formou prožitkového učení vedeme děti k socializaci a spolupráci s kamarádem, kolektivem, společností, přírodou.

Pro předškolní děti připravujeme program zaměřený na přípravu ke školní docházce, ve kterém jsou cíleně vytvářeny předpoklady k celoživotnímu vzdělávání.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora.

Respektujeme pohybové vyžití dětí při denním zdravotním cvičení, zejména při pobytu venku.

Základní pravidla třídy:

- pusinkové pravidlo: mluvíme slušně, tiše, umím požádat o pomoc, zdravíme se
- ouškové pravidlo: když jeden mluví, ostatní poslouchají, hluk nám škodí
- srdíčkové pravidlo: jsme kamarádi, umím se rozdělit, neubližuji, respektuji
- ručičkové pravidlo: uklízím po sobě, rukama si pomáhám a chráním přírodu
- nožičkové pravidlo: ve třídě neběhám, kopeme pouze do míče
- pravidlo zvednuté ruky: pravidlo pro ztišení

4.4 Zabezpečení vzdělávání

Nejsou překračovány stanovené limity dětí ve třídě. Ke spojování tříd dochází jen v období prázdnin nebo při nízkém počtu dětí. Provozujeme dvě smíšené třídy. V oddělení Berušek jsou 5-6 dětí a děti s odloženou školní docházkou do maximálního počtu 28 dětí. V oddělení Motýlků jsou zpravidla děti tří až čtyřleté do počtu 24 dětí. Prvotním hlediskem pro rozdělování dětí je tedy věk, ale snažíme se zohledňovat i individuální přání rodičů. Preferujeme, aby děti měly dostatečný prostor ke hře, ale nechybí i koutek k oddechu a odpočinku. Děti jsou přizývány k dotváření prostředí třídy a herny.

Učitelky během dne souběžně působí při řízené činnosti, skupinových aktivitách, pobytu venku a v době oběda.

4.5 Řízení školy

Ředitelka školy se snaží o vytvoření vzájemné důvěry, otevřenosti a tolerance. Je respektován a zohledňován názor zaměstnance. Snaží se zaměstnance motivovat a podporovat k účasti na všech spolurozhodujících a zásadních otázkách školního programu. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny – pracovní náplně, pracovní a školní řád. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř i navenek školy.

Všechny pracovnice jsou seznámeny se svými povinnostmi i pravomocemi. Dle potřeby jsou proškoleny v oblasti BOZP a PO. Práva a povinnosti pracovníků jsou dány ZP, školským zákonem, vyhláškou o mateřské škole, pracovním řádem, organizačním řádem.

Pedagogický sbor pracuje jako tým. Snažíme se budovat prostředí vzájemné důvěry a tolerance, podporujeme spoluúčast všech zaměstnanců na chodu školy, při rozhodování o zásadních otázkách výchovy a vzdělávání. Vedoucí učitelka společně s ostatními členy pedagogického týmu vypracovává ŠVP PV.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Při hodnocení nebo evaluaci nejde jen o to chválit, je třeba respektovat známé heslo „Nikdo není dokonalý.“ – chyby a přiznané nedostatky nás mohou posunout dál. Pedagogičtí i provozní zaměstnanci se aktivně zapojují do organizace školních i mimoškolních činností a akcí pořádaných pro děti.

Mateřská škola spolupracuje se svým zřizovatelem, ZŠ a obecními spolky.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

Podmínky v naší škole jsou vyhovující, výchovně vzdělávací práci vykonávají čtyři plně kvalifikované pedagogické pracovnice. Tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Rozpis přímé pedagogické práce učitelek je přizpůsoben tak, aby bylo možné jejich překrývání během organizačně nejnáročnějších částí dne. Ve třídě Berušek a Motýlků překrývání probíhá od 9.00/ 9.30 – 12.00 hodin.

Ředitelka se snaží podporovat profesionalizaci pracovního týmu, sleduje růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Úklid provádí v celé škole jedna paní uklízečka.

Stravování dětí a zaměstnanců je zajištěno vlastní kuchyní.

Čeho chceme dosáhnout:

Zkvalitnění práce všech pracovníků mateřské školy. Podpora a důraz na komunikační souhru v týmu učitelek, týmovou spolupráci, upevňování kolegiálních vztahů.

4.7 Spoluúčast zákonných zástupců

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt, ochotu spolupracovat. Pedagogové informují zákonné zástupce dětí o jejich rozvoji, využívají k tomu třídní schůzky, diskuze, neformální rozhovory. Byly zavedeny pravidelné konzultační hodiny pro rodiče. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech. Zákonné zástupce informujeme o všem, co se ve škole děje prostřednictvím online školy, nástěnek, webových stránek, případně individuálních pohovorů aj.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v oblasti svěřených privátních informací.

Organizujeme a plánujeme společné akce s rodiči:

- Informativní schůzky pro rodiče
- Rodičovské kavárny na určité téma
- Den otevřených dveří spojený se zápisem do MŠ
- Karneval pro děti, Den dětí
- Tvoření s rodiči dle daného tématu

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při individuální podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v různých oblastech.

Je důležité dát dětem již v předškolním období hodně příležitostí, abychom včas objevili, pro co mají předpoklady. V předškolním věku jsou děti velmi zvědavé a činorodé, prudce se rozvíjí jejich myšlení, slovní zásoba. Musíme tohoto období co nejlépe využít, vytvářet pro ně příjemné a podnětné prostředí, respektovat individualitu dětí, aby mohly přirozeně rozvíjet své schopnosti. V tomto období je důležité podněcovat a zkvalitňovat myšlenkové dovednosti, schopnost

záměrného a dlouhodobého soustředění, podporovat tvořivost, volbu činnosti, posilovat sebedůvěru dětí a motivovat je k vlastnímu úsilí.

Pro děti nadané přizpůsobujeme program tak, aby byl rozvíjen potenciál jejich nadání, a vytváříme prostor pro individuální naplňování jejich vzdělávacích potřeb. Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky.

4.9 Vzdělávání dětí mladších tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku dítěte, pokud jsou v MŠ pro to podmínky. Je nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje. Pro děti mladší tří let budeme vytvářet podmínky pro snazší adaptaci. Třídní vzdělávací plán bude přizpůsoben věkovým zvláštnostem nejmenších dětí. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost velmi krátkou dobu.

Mateřskou školu vybavujeme podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

4. 10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme jejich naplňování tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snažíme se o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci. Pomáháme mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti a soběstačnosti. Ke všem dětem je přístupováno individuálně, jsou pro ně připravovány aktivity a činnosti na míru, která podněcuje rozvoj v oblasti, kterou chceme rozvíjet. Na tyto děti se zaměřujeme také i mimo řízenou činnost (např.

nabídka grafomotorických listů, nabídka logopedických činností, možnost využívání pomůcek pro hudební výchovu i v průběhu dne aj.). Zvýšená pozornost je také věnována předškolním dětem s odloženou školní docházkou, pro něž jsou připravovány stimulační programy.

Pro děti s mírnými obtížemi ve vzdělávání bude vytvořen plán pedagogické podpory a po jeho vyhodnocení a zvážení navrhne další postup, případně možnost konzultace s odborníkem.

U dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními budeme postupovat dle pokynů PPP nebo SPP a po dohodě se zákonným zástupcem vytvoříme IVP, k jehož naplňování určíme materiální podporu, vzdělávací postupy, stanovíme cíle plánu a jeho způsoby naplňování, určíme časový rozvrh, zodpovídající pedagogické pracovníky, a nakonec vyhodnotíme jeho úspěšnost.

4.11. Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka (OMJ)

(1) Pokud počet dětí, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti v jednotlivém místě poskytování vzdělávání, v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogický program a kde má škola zázemí, ředitel mateřské školy zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání (dále jen „jazyková příprava“) zvlášť pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání, v případě lesní mateřské školy zvlášť pro jednotlivá území. Při práci s dětmi s OMJ pedagogičtí pracovníci komunikují srozumitelně, pomalu a s využitím jednoduchých instrukcí, vizuální opory a neverbálních prostředků. Důraz je kladen na práci v menších skupinách či individuální přístup, rozvoj slovní zásoby, podporu mluvního projevu a postupné seznamování dítěte s prostředím, pravidly mateřské školy a základními prvky české kultury.

(2) Mateřská škola dětem ve skupině poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně. **Nejlépe 20 minut 3x týdně.**

(3) Skupina pro jazykovou přípravu má nejvýše 8 dětí podle odstavce 1. Další skupinu pro jazykovou přípravu lze zřídit, pokud je do dosavadní skupiny zařazeno 8 dětí podle odstavce

(4) Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu jiné děti než uvedené v odstavci 1, a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí podle odstavce.

5 Organizace vzdělávání

Tato kapitola představuje informace o podmínkách přijímání dětí, kapacity ve třídách, provozu a organizace dne v MŠ.

5.1 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí upravuje samostatná směrnice **Závazný postup pro přijímání k předškolnímu vzdělávání (viz Dokumenty na webových stránkách školy)**.

Zápis dětí pro předškolní vzdělávání se zveřejňuje na webových stránkách mateřské školy a na vývěsce před obecním úřadem. Zápis k předškolnímu vzdělávání se dle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, koná v období od 2. do 16. května. Platná a aktuální kritéria přijímání dětí do mateřské školy jsou uvedena ve vnitřním předpisu (směrnici) o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou. Ředitelka školy postupuje při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle stanovených Kritérií o přijetí dítěte pro konkrétní školní rok. Pokud se jedná o přijetí dítěte uvedeného v §16 odst. 9 školského zákona, tj. dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, je nutné k žádosti doložit vyjádření školského poradenského zařízení, popř. také registrujícího lékaře, aby ředitelka školy mohla rozhodnout a také mohla být nastavena vhodná podpůrná opatření, dle § 34 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Do mateřské školy lze přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, příp. má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto se nevztahuje na děti s povinnou předškolní docházkou. Děti mohou být přijaty i v průběhu školního roku, pokud se uvolní místo na žádost zákonného zástupce.

5.2 Obsazení tříd

Naplněnost tříd je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 14/2005 Sb., *o předškolním vzdělávání*, v platném znění. Naše škola provozuje dvě smíšené třídy, rozdělení bývá zpravidla podle věku dětí (viz kapitola 4.4). Třídy mohou být naplněny na nejvyšší povolený počet. Dětem je po dohodě s rodiči umožněn adaptační režim.

5.3 Provoz mateřské školy

Provoz školy, organizace dne a pravidla jsou upraveny ve směrnici **Provozní řád mateřské školy a Školní řád**.

Provozní doba mateřské školy: 6:00 do 16:00 hodin.

Počet tříd: 2

5.4 Charakteristika tříd

Třída Berušek (věkové rozpětí 4-6 let):

Třída Berušek se zaměřuje na vzdělávání dětí převážně ve věku od čtyř do šesti let. Většina dětí je již na prostředí mateřské školy zvyklá a dobře se v něm orientuje. Paní učitelky dále rozvíjejí a prohlubují znalosti a dovednosti, které si děti osvojily v předchozím období nebo v rodinném zázemí. Ve třídě Berušek klademe důraz na upevňování vzájemných vztahů mezi dětmi, podporu jejich aktivního zapojení do nabízených činností a rozvoj jednotlivých kompetencí. Tuto třídu navštěvují také děti, které v následujícím školním roce nastoupí k povinné školní docházce, proto se paní učitelky cíleně věnují jejich přípravě na základní školu a přistupují k nim individuálně. Zaměřují se na rozvoj schopnosti plánovat a organizovat řízené činnosti, hodnotit vlastní pokroky, samostatně se vyjadřovat, posilovat smysl pro povinnost, schopnost soustředění při hře, práci i učení a na rozvoj všech očekávaných klíčových kompetencí.

Třída Motýlků (věkové rozpětí 2,5 -4 roky):

zajišťuje vzdělávání zpravidla nejmladších dětí, většinou ve věku od dvou do čtyř let. Na začátku školního roku se tato třída zaměřuje především na adaptaci dětí v mateřské škole a na maximální rozvoj spolupráce s rodiči. Děti se postupně vzájemně poznávají, učí se zapamatovat si jména kamarádů i učitelek, navazovat první kamarádské vztahy, osvojovat si základní pravidla chování v mateřské škole, základní hygienické návyky a dovednosti v oblasti sebeobsluhy. Ve třídě Motýlci se především zaměřujeme na hru, která je pro nejmenší děti velmi důležitá.

5.5 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do jednotlivých tříd zařazovány především podle věku, s cílem vytvářet věkově homogenní kolektivy. Rozhodnutí o rozdělení dětí do tříd je plně v kompetenci ředitele školy. Případná přání zákonných zástupců týkající se zařazení dítěte do konkrétní třídy jsou při tomto procesu zohledňována a škola se je snaží v rámci svých možností respektovat. Organizační systém mateřské školy je nastaven tak, že pedagogičtí pracovníci provázejí svou třídu dětí kontinuálně od nejmladší věkové skupiny (třída Motýlci) až po nejstarší děti (třída Berušky).

5.6 Individuální vzdělávání

Mateřská škola umožňuje vzdělávání dětí formou individuálního vzdělávání v souladu s platnou legislativou. Zákonný zástupce dítěte je povinen tuto skutečnost oznámit mateřské škole písemně, a to při zápisu dítěte k předškolnímu vzdělávání. Součástí individuálního vzdělávání je ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích

oblastech dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Nejedná se o zkoušku; zákonnému zástupci jsou na základě tohoto ověření poskytnuta doporučení pro další vzdělávací postup dítěte. Ověření probíhá v měsíci listopadu příslušného kalendářního roku. Termín ověření, včetně náhradního termínu, je zákonnému zástupci sdělen již při zápisu dítěte do mateřské školy.

6 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program je vytvořen v souladu s RVP PV a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Jde o veřejný dokument, který je k nahlédnutí ve škole nebo na úřední desce webových stránek školy.

Naším cílem je v dětech podporovat pozitivní vnímání přírody ve všech jejích podobách, učit se přírodu poznávat, respektovat a chránit. Naše mateřská škola je od roku 2019 zapojena v síti Mrkvička. Zaměřujeme se na rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností, rozvíjíme poznatky a dovednosti předcházející čtení a psaní. Probouzet u dětí zvědavost v oblasti zdraví, zdravotního stylu, k ochraně svého zdraví i druhých.

ŠVP se zaměřujeme na poznávání vztahů a souvislostí, které spojujeme s poznáním světa. Tím chápeme poznávání přírody a přírodních jevů a dějů, ale také světa lidí a poznávání vzájemných vztahů, chování a jednání, objevování mravních hodnot.

Rozvíjíme pracovní schopnosti a dovednosti dětí, poznávání a experimentování, tvoření pojmů, myšlenkové operace. Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí, které děti potřebují jak pro své úspěšné pokračování v systematickém vzdělávání, tak k celoživotnímu učení se.

Filozofií naší školy je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvořivého jedince cestou přirozené výchovy, to vše v příjemné rodinné atmosféře mateřské školy.

Při výchovné práci se řídíme kurikulem „Jaro, léto, podzim, zima“ a „Barevné kamínky.“ Jdeme směrem zdravé výživy a environmentální a polytechnické výchovy. Snažíme se, aby děti měly dostatek pohybu na čerstvém vzduchu.

Pracujeme podle Gramotností pro život. Zařazujeme pravidelně matematické, čtenářské a digitální gramotnosti.

6.1 Realizace a prostředky zdravého životního stylu

Základní mezilidské vztahy úzce navazují na posilování zdravého životního stylu. Je důležité učit děti od útlého věku, že zdraví není samozřejmost, že je nutné si ho chránit a různými formami ho posilovat. Je nutno využívat jak tělesné, tak rozumovou stránku. Podporu zdraví praktikují pedagogičtí pracovníci během celého pobytu ve škole. Kuchařky zajišťují zdravou výživu. Snažíme se rovněž působit na rodiče. Provozní pracovnice pečuje o čistotu prostředí, bezinfekčnost a bezprašnost.

Vzhledem k přibývajícím vadám řeči se zaměřujeme také na častější logopedické chvílky. Cílem primární logopedické prevence je věnovat zvýšenou pozornost a péči dětem s narušenou komunikační schopností, a tím předcházet nesprávnému vývoji řeči a odkladu školní docházky z důvodu špatné řečové úrovně. Formou hry se zaměřujeme na oblasti úzce související s rozvojem řečových schopností. Dbáme na rozvoj komunikačních dovedností,

motorických schopností mluvidel, správnou výslovnost, zrakové a sluchové vnímání, grafomotoriku a rozumové schopnosti. Vytváříme podmínky pro správný a přirozený vývoj řeči.

Logopedickou prevenci jsme začlenili jako pevnou součást ŠVP. Logopedická prevence probíhá formou logopedických chvil, jejichž cílem je individuální činnost s každým dítětem (jedenkrát týdně artikulační a dechová cvičení, náprava jednotlivých hlásek pod vedením ředitelky školy). Součástí logopedické prevence je počáteční screening, poradenství, konzultace s rodiči a následné procvičování hlásek s dětmi doma.

ŠVP nám umožňuje pracovat samostatně, tvořivě, můžeme uplatňovat své nové nápady a tvořivost. Dítěti umožňuje vnímat svět v jeho přirozených souvislostech, získávat reálný pohled na svět.

Motivační název ŠVP vzešel od rodičů a souvisí se jménem naší obce. Duch našeho ŠVP odráží krátká básnička:

*Jaro, léto, podzim, zima – to je celý rok,
stejně letos jako loni, tak i napřesrok.
S kamarádkou Kateřinkou objedeme svět
a nežli se nadějeme, zas jsme doma zpět.*

6.2 Záměr vzdělávacího programu

Naším hlavním záměrem je rozvoj osobnosti dítěte se vztahem k ostatním lidem, k rodině, světu, k člověku, k jeho práci, k přírodě, ke svému zdraví, ale také vztahem k sobě samému i k druhým v souladu s lidskými hodnotami, jako jsou svoboda, rovnost všech lidí, soucit se slabšími, ohleduplnost. To všechno jsou podle nás základy pro zdravý život.

K zajištění záměru ŠVP je nutné:

- vytvářet pro děti podnětné, bezpečné a laskavé prostředí;
- zajišťovat srovnatelnou pedagogickou účinnost vzdělávacích programů vytvářených a poskytovaných mateřskou školou
- individuálně přistupovat k dětem a respektovat jejich potřeby;
- učit a vést děti k samostatnosti, objevování, hledání nových možností ve zvládání úkolů;
- seznamovat děti s elementárními poznatky o světě, ve kterém žijeme;
- rozvíjet poznatky o prevenci úrazů a bezpečného chování;
- rozvíjet řečové dovednosti a slovní zásobu;
- nabízet netradiční výtvarné aktivity;

- vést děti k ohleduplnému chování vůči okolí i sobě samým;
- rozvíjet pestrrou nabídkou všechny smysly;
- učit děti poznávat, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit;
- připravit děti na realitu života.

Vzdělávací program klade důraz:

- na tvořivost pedagoga;
- na hru nebo jiné zajímavé činnosti dětí;
- na aktivity dítěte – objevování světa, zvědavost, prožitkové učení;
- spojení vzdělávacích témat se životem (učení nápodobou praktického života);
- na prožitky dětí;
- na denní nabídku metod a forem činností dětí;
- hledání a objevování nových vzdělávacích cest předškolního vzdělávání;
- spolupráci s rodinou, důvěru mezi rodiči, dětmi, školou
- pohodovou atmosféru;
- využívání digitální, matematické a čtenářské gramotnosti;
- na realizování evaluačních analýz obsahu denní nabídky dětem;
- na evaluační analýzu směrem k dítěti (vzdělávací pokroky, rozvoj dítěte).

6.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole je realizováno s respektem k individualitě každého dítěte a s důrazem na jeho celostní rozvoj. Dítě je vnímáno jako jedinečná osobnost a aktivní subjekt vzdělávání. Pedagogové vytvářejí prostředí založené na důvěře, respektu a partnerském přístupu, podporují vlastní aktivitu dětí, jejich samostatnost a zohledňují jejich vývojové i individuální zvláštnosti.

Vzdělávací proces probíhá přirozeným způsobem prostřednictvím hry, prožitkového a situačního učení, vlastní činnosti, objevování a experimentování. Dětem je poskytován dostatečný prostor pro spontánní i řízené činnosti, které vycházejí z jejich potřeb, zájmů a dosavadních zkušeností.

Významnou roli má kooperativní učení, při němž se děti učí spolupracovat, komunikovat, řešit problémy a respektovat druhé. Pedagog v těchto situacích vystupuje především v roli průvodce a podporuje samostatné hledání řešení. Ve

vzdělávání jsou využívány také prvky tvořivé dramatiky, které napomáhají rozvoji empatie, představivosti a sociálních dovedností.

K naplňování vzdělávacích cílů jsou využívány různé metody a formy práce, zejména pozorování, rozhovor, vyprávění, dramatizace, napodobování a hra. Vzdělávání probíhá v individuální, skupinové i frontální formě, a to s ohledem na konkrétní vzdělávací situaci a potřeby dětí.

Využíváme následující formy práce:

- **skupinová práce** – učení v rámci skupiny s možností vzájemné spolupráce;
- **párové učení ve skupině** – spolupráce ve skupině;
- **individuální práce;**
- **řízené a situační prožitkové učení** – důsledně se zaměřujeme na využívání vznikajících situací, které uplatníme při seznamování dětí s běžnými životními situacemi;
- **didaktické hry** – hry s pravidly, vyžadující průběžné řízení;
- **spontánní činnosti dětí, zájmové aktivity;**
- **opakovací chvíle;**
- **řízené činnosti v rámci celé skupiny** – četba, vyprávění, cvičení.

6.4 Využití hry

Využíváme dvě formy hry:

- **spontánní hra** – dítě se učí individuálním tempem, dle zájmu, zkouší, hledá, komunikuje s ostatními;
- **cílená (řízená) hra** – dítěti připravíme podmínky, aby patřičné zkušenosti získávalo způsobem volného výběru z nabídky, projevovalo se samostatně nebo naopak jako aktivní člen skupiny.

Příprava na život

K tomu, aby dítě uspělo na prvním stupni, nepotřebuje jen určité poznatky a dovednosti, ale především důvěru ve své schopnosti. Jde o překonání strachu z nového prostředí a vedení dítěte k projevení sebejistoty a samostatnosti při plnění úkolů.

6.5 Rámcové cíle

Vzdělávací program sleduje následující rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání;
- osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost;
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Rámcové cíle RVP vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání, stejně tak každodenní práci pedagoga.

6.6 Klíčové kompetence

Předpokládá se, že pro děti předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

1. Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů;
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci zakončí, co započalo, dovede posuzovat dle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat pokroky druhých;
- pokud se mu dostává ocenění, učí se s chutí.

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí;
- řeší problémy, na které stačí, známé situace se snaží řešit samostatně, náročnější s pomocí dospělého;
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací;
- zpřesňuje si početní představy, užívá matematických pojmů, vnímá matematické souvislosti;

- rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich řešení je naopak výhodou a svou aktivitou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat.

3. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, vede dialog;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řeč, zpěv apod.);
- domlouvá se gesty i slovy;
- v běžné situaci komunikuje bez zábran, chápe, že je to výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- rozšiřuje si slovní zásobu a aktivně ji používá;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, počítač aj.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, je možno se jim učit.

4. Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- uvědomuje si, že za sebe i svůj názor zodpovídá, nese důsledky;
- dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, vnímá nespravedlnost, agresivitu;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, je schopné respektovat druhé;
- napodobuje modely prosociálního chování, které nachází ve svém okolí;
- při setkání s cizími lidmi se chová obezřetně, nevhodné chování umí odmítnout;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dovede se bránit násilí jiného dítěte;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobí se jim.

5. Činnosti a občanské kompetence

- svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky;
- chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za to zodpovídá;

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení;
- zajímá se o druhé i to co se kolem něho děje;
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky;
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a může je ovlivnit;
- dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých;
- chápe, že zájem o to co se kolem něj děje je přínosem a že naopak lhostejnost, pohodlnost mají nepříznivé důsledky.

6.7 Dlouhodobé cíle

Naše škola si stanovila tyto dlouhodobé cíle:

1. Vytvořit pohodové prostředí pro děti předškolního věku

- vytvoření podmínek pro uspokojování potřeb a zájmů dětí od 3 do 6 let;
- na úpravě a zdokonalování prostředí spolupracuje celý tým školy a na estetickém prostředí se svými výrobky podílejí i děti.

2. Vést ke zdravému životnímu stylu

- posilování tělesné zdatnosti a obratnosti, otužování, zdravá výživa a pitný režim, dostatek pohybu se správným držením těla, duševní pohoda a předcházení úrazů.

3. Podporovat u dětí následující chování: všímát si, naslouchat, komunikovat, prosadit se, rozhodnout se

- správné chování ve skupině vrstevníků i ve společnosti;
- vážení si životních hodnot;
- vedení k samostatnosti.

4. Klást důraz na ekologickou výchovu

- osvojování si poznatků o přírodě;
- učí se pozorovat, vnímat, porovnávat, objevovat, experimentovat
- zapojení v celostátním programu Mrkvička
- pěstování pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou.

5. Spolupracovat s rodinou a základní školou

- vzájemná kooperace;

- podpora dovedností nutných k celoživotnímu vzdělávání;
- spolupráce na akcích a výpomoc při organizaci mimoškolních aktivitách.

6. Nenásilnou formou seznamovat děti s reálným životem

- poznávat svět všemi smysly;
- reálný život nepoznávat jen pasivně, ale také prožitkem (pokusy, praktické činnosti).

7 Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídku máme uspořádanou do integrovaných bloků, ve kterých se vzdělávací oblasti z RVP PV prolínají, propojují a ovlivňují. S integrovanými bloky pracujeme v podobě:

- **tematických celků** – vycházejí zejména z okruhu poznatků;
- **projektů** – hlavním záměrem je získání nových zkušeností, které si můžeme zkoušet a ověřovat v praktických situacích;
- **programů** – vycházejí z činnosti určitého druhu v naší MŠ.

K jednotlivým integrovaným blokům uvádíme nejen výčet tematických celků nebo projektů, ale i tzv. zamyšlení nad cíli zvoleného integrovaného bloku, aby bylo patrné, k čemu mají části tematických celků směřovat, o co se v nich budeme snažit v rámci průběžného plnění jednotlivých kompetencí, ke kterým má dozrát vývoj osobnosti dítěte. Nabízený výčet integrovaných bloků je tematicky závazný pro všechny třídy, ale výčet tematických celků je pouze doporučený, pedagog má možnost s dětmi tento název změnit a vše si přizpůsobovat dané situaci. Délka tematických celků není určena, vycházejí ze zájmů a individuálních potřeb třídy.

7.1 Vzdělávací oblasti dle RVP PV

Oblasti vzdělávání jsou účinně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí jeden celek. Čím úplnější a dokonalejší bude propojení všech oblastí vzdělávání, tím bude vzdělávání přirozenější, účinnější a hodnotnější

RVP PV obsahuje povinný obsah pěti interakčních oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení:

1. Dítě a jeho tělo

- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu;
- stimulovat a podporovat růst dítěte;
- osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a tělesnou kulturu, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům;
- rozvoj a užívání všech smyslů a uvědomění si vlastního těla.

2. Dítě a jeho psychika

a) jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování);
- rozvoj komunikativních dovedností;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Čtenářská gramotnost

• Vztah ke čtení

Začíná si vybírat knihy podle instrukcí, podle ilustrací, podle obalu, podle svého zájmu a s pomocí dospělého. Vybírá si knihy z různých oblastí podle vzoru svých vrstevníků a svého zájmu. Těší se na čtenářské chvíle, soustředěně naslouchá čtenému textu, podle své volby se zapojuje do vyprávění nebo do diskuze o přečteném.

• Porozumění textu a interpretace

Vyhledává informaci v obrázku, vybaví si informaci ze čteného textu a porovná je. Porozumí významu piktogramů, odhadne obsah podle ilustrace nebo obálky knihy, sdělení o čem je čtený text. Předvídá pokračování příběhu, odhadne význam neznámého slova (strategie?), na základě vlastních zkušeností se vcítí do pocitů postavy, všímá si atmosféry čteného.

• Posuzování obsahu a formy

Rozpozná různé typy textů (báseň, pohádku, příběh, naučný text), rozpozná nadpis, podle určitých konvencí a znaků (graficky výrazně odlišené první písmeno, iniciála) rozpozná začátek textu.

• Čtenářská nezávislost

Vybírá si druh textu podle potřeby (encyklopedii, když se chce něco dozvědět..). Doptává se, pokud něčemu nerozumí. Používá ilustraci k lepšímu porozumění textu. Reflektuje svůj čtenářský zážitek, rozhodne, co se ještě potřebuje dozvědět, co chce dál číst.

b) poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání;
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému;

- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným;
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- rozvoj tvořivosti;
- posilování přirozených poznávacích citů, osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla);
- vytváření základů pro práci s informacemi.

Matematická gramotnost

- **Potřeba opakovaně zažívat radost z úspěšně vyřešené úlohy, pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu nebo situace a důvěra ve vlastní schopnosti**

Využívá možnosti řešení problému ve dvojici a v kolektivu dětí, hledá své vlastní postupy a strategie při řešení úkolu (porovnává je s výsledky ostatních dětí) po ukončení zadané práce má potřebu se zapojit do další činnosti (vymyslí si vlastní aktivity nebo si je vyžádá).

- **Porozumění různým typům matematického textu a aktivní používání či dotváření různých matematických jazyků**

Využívá piktogramy, pracuje s obrázkovou encyklopedií, vybere z ústního projevu nebo z obrázků podstatné informace, doptá se na informace, které mu chybí nebo kterým nerozumí. Využívá grafické symboly v běžném životě, zaznamenává graficky kvantitu (pomocí čárek, puntíků nebo jiných vhodných symbolů). Zakreslí graficky (dětská kresba) reálnou situaci a interpretuje ji svými slovy.

- **Schopnost získávat a třídit zkušeností pomocí vlastní manipulativní, spekulativní, experimentální (i metodou pokus-omyl) a badatelské činnosti**

Třídí objekty podle jednoduchých daných kritérií (s využitím manipulativních činností), rozpozná, podle jakého kritéria byla skupina objektů vytvořena, a nalezne objekt, který do skupiny nepatří. Využívá rytmus a pravidelnosti k řešení problémů, navrhne strategické řešení situace (především při hře). Pracuje s konkrétní pomůckou na základě pokynů i samostatně, zdokonaluje svou hrubou a jemnou motoriku při používání pomůcek a nástrojů.

- **Zobecňování získaných zkušeností a objevování zákonitostí**

Objeví pravidelnosti, zákonitosti a symetrie v běžném životě, přesvědčí se o správnosti řešení pomocí manipulace, napodobí situaci s prázdnou množinou (propedeutika 0)

- **Schopnost tvořit modely a protipříklady a dovednost vhodně argumentovat**

Manipuluje a experimentuje s jednoduchým matematickým modelem, porozumí ústnímu zadání konkrétního úkolu s využitím obrázku. Vysvětlí svůj postup řešení vlastními slovy, matematický model- například kostky.

- **Schopnost účinně pracovat s chybou jako podnětem k hlubšímu pochopení zkoumané problematiky**

Využívá své zkušenosti při řešení problémů (metoda pokus- omyl, manipulativní činnosti) rozpoznává správné a nesprávné řešení, odhalí chybu v řešení, porovná různá řešení a na základě toho se rozhodne o správnosti řešení.

- **Schopnost individuálně i v diskuzi analyzovat procesy, pojmy, vztahy a situace v oblasti matematiky.**

Odhalí jednoduchý problém a vyjádří ho svými slovy, vyhledá obdobný problém a popíše ho svými slovy, odpovídá srozumitelně na kladené otázky, rozpozná, co může nebo nemůže nastat v konkrétních situacích.

Digitální gramotnost

- **Člověk, společnost a digitální technologie**

Mít povědomí o významu digitálních technologií v každodenním životě člověka, uvědomuje si, že způsob, jakým jsou používány, záleží jen na tom, kdo je používá, že digitální technologie mohou pomáhat při různých činnostech i lidem s různým hendikepem, ale také že mohou být zneužity nebo používány způsobem ohrožujícím bezpečnost či zdraví (toho, kdo s nimi pracuje, nebo ostatních), rozumí tomu, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. Chová se tak, aby v běžných a jemu známých situacích neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých. Dokáže říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých). Má povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.). Uvědomuje si svoje limity při komunikaci v digitálním prostředí. Zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi (včetně digitálních zařízení) dodržuje pravidla her a jiných činností, hraje férově. Odmítá se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech. Chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí. Řeší úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá „nápady“, stanovuje postupy/kroky řešení elementárních/jednoduchých problémů.

- **Tvorba digitálního obsahu**

Zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých technik- i s využitím digitálních technologií.

- **Informace, sdílení a komunikace v digitálním světě**

Formuluje otázky, odpovídá, slovně reaguje, rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační značky, ikony, ovládací prvky apod.) a rozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci. Zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětu, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi). Porovnává, uspořádává a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla. Spolupracuje s ostatními, rozdělí si úkol s jiným dítětem.

c) sebepojetí, city, vůle

- poznávání sama sebe;
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě;
- rozvoj schopnosti sebeovládání;
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat;
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňování vlastní situace.

3. Dítě a ten druhý

- utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému;
- posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů;
- seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- rozvoj kooperativních dovedností;
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

4. Dítě a společnost

- uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění;
- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody;
- rozvoj společenského i estetického vkusu;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

5. Dítě a svět

- založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu;
- vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí;
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit;
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

7.2 Doporučení pedagogy, jak vytvářet třídní vzdělávací program

Pro zkvalitňování pedagogické práce je vhodné pracovat dle následujících doporučení:

- stanovit vize – cíle (v návaznosti na ŠVP včetně specifík třídy);
- příprava integrovaných bloků alespoň měsíc dopředu;
- příprava tematických celků nebo projektů v rámci integrovaných bloků:
 - záměry (co chceme s dětmi plnit, k jakému cíli chceme);
 - činnosti (nabídka aktivit, kterými chceme realizovat záměr včetně zvolených organizačních forem);
 - zpětná vazba.

8 Třídní vzdělávací program

Záměrem vzdělávacího programu je rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojování hodnot, získání osobních postojů k přírodě a vlastnímu zdraví.

8.1 Integrované bloky

ZÁŘÍ- KAMARÁDI POJĎTE K NÁM

- Všechny malé kamarády, dáme pěkně do parády
- Jaké je to u nás?
- Hola, hola pohádka nás volá
- Čáp ztratil čepičku

ŘÍJEN- ČAS JABLÍČEK

- Spadlo dolů jablíčko
- Dědek řepu zasadil
- Vyletěl si pyšný drak
- Bacilů se nebojíme

LISTOPAD- VENKU UŽ JE SMUTNO, DOMA VESELO

- Kam se schoval ježek
- Co nám přinesl vítr
- Dary lesa
- Strašidelný týden

PROSINEC- PŘIVÍTEJME VÁNOCE

- Čertíku Bertíku
- Vánoční nálada
- Vánoční stromeček a pod ním dáreček
- Putování za betlémskou hvězdou

LEDEN- JE ZIMA, TO TO ZEBE

- Tři králové
- Zima v pohádce
- Huboval vrabčák
- Pojedeme z kopce dolů
- Postavíme si sněhuláka

ÚNOR- ZIMA ČARUJE

- Až já budu velká

- Pojdte s námi do pohádky
- Co děláme celý den
- Čepice na hlavu, punčošky na nohu

BŘEZEN- JAK SE BUDÍ JARO

- Těšíme se do školy (tvary kolem nás)
- Hody hody doprovody
- Zvířátka se narodila
- Přišlo jaro do vsi
- Kniha je můj kamarád

DUBEN- MODRÉ NEBE NAD HLAVOU

- Čím cestujeme
- Poletíme do Vesmíru
- Víím, kde bydlím
- Letím, letím na koštěti
- Kdo nám v nouzi pomůže

KVĚTEN- NA ZAHŘÁDCE U MAMINKY

- Uvívíme věneček
- Mámo, táto, cvičte s námi
- Kateřinský mišmaš- EKOLOGIE
- Maminka má svátek, moje rodina

ČERVEN- HURÁ, PRÁZDNINY JSOU ZA DVEŘMI

- Hola, hola cukrárna nás volá
- Cestujeme za zvířátky
- Malý brouček spinkal v trávě
- Toulavé boty

8.2 Obsah jednotlivých částí třídního vzdělávacího programu

8.2.1 Kamarádi pojdte k nám

Záměr:

- Seznamujeme se s prostředím MŠ, novými kamarády, s učitelkami a ostatními zaměstnanci v MŠ. Učíme se pojmenovat a poznat vlastní značku. Společně s dětmi tvoříme pravidla, podle kterých se budeme chovat ve třídě. Pomalu a postupně si zvykáme na denní režim třídy. Pomocí seznamovacích her utužujeme nový kolektiv

Cíl:

- rozvíjení pozitivních citů dítěte k sobě a okolí;
- poznávání pravidel společenského soužití;
- adaptace na nové prostředí;
- vnímání a přijímání základních hodnot společenství třídy;
- seznamování s pravidly soužití ve třídě;
- uplatňování návyků v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi;
- seznámení rodičů s připravovanými akcemi a snažení se o zapojení rodičů do jejich přípravy;
- umění zachytit skutečnosti ze svého okolí, vyjádřit je slovně, neverbálně, výtvarně, pohybově;
- sledování změn v přírodě, seznámení se s počasím, přírodou;
- poznávání okolí MŠ;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností;
- rozpoznávání, co je na podzimu dobré a co je špatné (znaky) – učit děti chápat potřebu a přirozenost střídání ročních období

Kompetence:

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci;
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- ovládá koordinaci ruky a oka;
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči;
- orientuje se bezpečně prostředí domova, školy a blízkém okolí;

- učí se zpaměti krátké texty;
- umí se podělit o hračku;
- uplatňuje základní společenské návyky;
- adaptuje se na prostředí i jeho proměny a přizpůsobuje se programu;
- zvládá sebeobsluhu a hygienické návyky;
- řeší problémy, úkoly, situace.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat základní pohybové dovednosti, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- domluvit se slovy i gesty
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, zná ostatní děti a učitelky jménem
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Školní a mimoškolní akce:

- Divadelní představení
- Třídní schůzky
- Projektový den
- Seznamovací školní výlet

8.2.2 Čas jablíček

Venku už je smutno, doma veselo

Záměr:

- rozšířit poznatky o přírodě na základě citových zážitků a nových vjemů;
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti.
- Učíme se poznávat ovoce, zeleninu či polní plodiny, které se právě sklízí nebo bude sklízet v zahradě, sadu i na polích, osvojujeme si jejich názvy, poznáváme jejich chutě či využití.
- Můžeme rozeznávat stromy i keře, poznávat některé stromy podle listů, plodů, pozorovat tvary a barevnost listů. Při vycházkách do lesa sbíráme přírodniny. Připomínáme si podzimní svátky.
- obnovujeme staré tradice, například pouštění draků

Cíl:

- poznávání nových faktů o přírodě a jejich proměnách;
- probouzení zvědavosti v oblasti zdraví, zdravého životního stylu;
- v tématech o přírodě a zdraví společně diskutovat, vyprávět zážitky;
- graficky ztvárňovat podzimní přírodu;
- osvojování si praktických dovedností přiměřených věku;
- rozlišování různých druhů ovoce a zeleniny;
- rozvíjení řeči a procvičování schopností, dovedností a návyků;
- překonávání přírodních překážek v lesním terénu;
- hrou s přírodními materiály rozvíjet manuální schopnosti, jemnou motoriku a tvořivé myšlení;
- nabízet dětem každodenně dostatečnou prostor pro spontánní i řízený pohyb;
- vést postupně k péči o své zdraví přiměřeným oblékáním, hygienou;
- osvojování si elementárních poznatků o těle a zdraví;
- prevence úrazů a učení se základům první pomoci;
- získávání znalostí o zdravých a nezdravých potravinách;
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky;
- nácvik techniky správného dýchání.

Kompetence:

- uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci;
- koordinuje pohyb s hudbou;
- soustředí se na činnosti, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky;
- přirozeně a bez zábran komunikuje s jiným dítětem, navazuje dětská přátelství;
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů;
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- dbá na zdraví a bezpečí své i druhých;
- chová se zodpovědně s ohledem na své okolní prostředí.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznáního
- spolupracovat s ostatními
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se

společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Školní a mimoškolní akce:

- Drakiáda
- Lucerničková slavnost
- Dýňování
- Rodičovská kavárna na téma: Školní zralost
- Divadelní představení
- Podzimní úprava zahrady společně s rodiči

8.2.3 Přivítejme Vánoce

Záměr:

- ve všech složkách výchovně vzdělávací činnosti prožívat příjemnou formou tradice tohoto období
- zaměřujeme se na prožívání prosincových tradic – Mikuláše, čerta a Vánoc. Všechny činnosti směřujeme k přípravě na tyto svátky, objasnění původu tradice, všímání si způsobů či rozdílů udržování tradic v rodině či světě.
-

Cíl:

- na základě emotivních prožitků podněcovat rozvoj estetického vnímání, rozvoj tanečního pohybu, vnímání melodie i významu hudební produkce;
- rozvíjení výtvarných, hudebních a dramatických dovedností;
- rozvoj kultivovaného projevu a estetického citění;
- rozšiřování přirozeného zájmu o literaturu;
- vytváření povědomí o dodržování a ctění adventních, mikulášských a vánočních tradic;
- podporování citové vazby k rodinným příslušníkům a lidem kolem nás.

Kompetence:

- ovládá dechové svalstvo;
- koordinuje pohyb s hudbou;
- učí se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky);
- prožívá radost ze zvládnutého a poznání;
- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí je;
- usměrňuje své chování, je ohleduplné;
- zdokonaluje práci s knihou.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- učit se pochopit symboliku adventu a Vánoc
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Školní a mimoškolní akce:

- Divadelní představení
- Pečení vánočního cukroví

- Besídka pro seniory
- Mikulášská nadílka
- Živý Betlém
- Vánoční tvoření
- Zdobení vánočního stromu na školní zahradě

8.2.4 Je zima, to to zebe

Zima čaruje

Záměr:

- využít zimní období k rozvoji pohybových dovedností v každodenních činnostech i společných akcí s rodiči – využívat zimní prostředí, nebo tělocvičnu
- rozvíjet schopnost přizpůsobit se, spolupracovat a spolupodílet se na dění ve společenství ostatních lidí
- dále můžeme poznávat zimu jako roční období, sledovat ptáky, starat se o ně, hovořit o zimním spánku zvířat, zimních sportech. S počátkem nového kalendářního roku se můžeme věnovat času (rok, roční období, názvy měsíců, dnů v týdnu, částí dne) a počasí s typickými znaky nebo změnami v oblékání. Připravujeme se na zápis do ZŠ. Zaměřujeme se na logopedickou průpravu.

Cíl:

- podporování fyzické pohody dětí;
- rozvíjení jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky;
- upevňování vztahů mezi školou a rodinou;
- zařazování prvků upevňujících zdraví a podporujících imunitu do tělovýchovných chvil;
- rozvíjení technicky a bezpečnostně správného pohybu při sezónních venkovních činnostech;
- vést děti k samostatnějšímu vystupování- rozvíjení sebevědomí a zároveň vlastní zodpovědnosti;
- podporování vytváření návyků zdravého životního stylu;
- osvojování si poznatků o zimě;
- rozlišování podoby vody (sníh, led, rampouchy apod.);

- učení se správnému oblékání a bezpečnosti při zimních sportech;
- rozvoj tvořivého myšlení;
- seznamování se s různými povoláními a jejich významem;
- rozeznávání částí dne;
- osvojování si dovedností, které předcházejí psaní a čtení, vytváření pozitivního vztahu k učení;
- organizování akcí ve spolupráci s rodiči.

Kompetence:

- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách;
- zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem;
- uvědomuje si, že každá práce je důležitá;
- zvládá sebeobsluhu při jídle a oblékání;
- rozumí, že všechno kolem se mění, vyvíjí, proměňuje;
- uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Školní a mimoškolní akce:

- Návštěva předškoláků v základní škole
- Zimní olympiáda-projektový den
- Divadelní představení
- Obecní i školní karneval
- Stavění sněhuláků na školní zahradě

8.2.5 Jak se budí jaro

Modré nebe nad hlavou

Záměr:

- umět objevovat v přírodě malé zázraky
- vytvářet sounáležitost se společností lidí a planetou.
- sledujeme změny v přírodě, které přicházejí s oteplením, poznáváme charakteristické znaky tohoto ročního období. Pozorujeme probouzející se zvířata, pučení stromů a keřů, hovoříme a seznamujeme se s jarními tradicemi vítání jara, tradicemi Velikonoc a pálení čarodějnic.
- můžeme také pozorovat nebo získávat poznatky ze života ptáků a znát názvy některých ptáků. Vyhledáváme a poznáváme jarní květiny, mláďata domácích zvířat, chystáme se na Svátek matek.

Cíl:

- rozšiřování poznatků o probouzející se přírodě, svátcích jara a životě v přírodě;
- podporování ekologického chování;
- poznávání a vytváření základních postojů ke světu, k životu;
- hraní společných her ve třídě i venku, dodržování pravidel;
- poznávání charakteristických znaků jara, poznávání prvních jarních květin;

- rozvoj hudebního cítění prostřednictvím hudebně pohybových her;
- naučení se podřídit se pravidlům a dodržovat je (společenské hry, pravidla třídy);
- podporování vztahu k přírodě, vnímání krás jarní přírody;
- zachycování skutečností ze svého okolí, vyjadřování svých představ a zážitků pomocí různých výtvarných technik;
- uvědomování si nebezpečí, se kterými se může dítě v okolí setkat a seznamování se s možnostmi ochrany proti nim.

Kompetence:

- individuálně zdokonaluje předmatematické dovednosti;
- zdokonaluje dovednosti předcházející čtení a psaní;
- dovede vyslechnout čtený text až do konce a umí jej vlastními slovy reprodukovat;
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí, vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných technik;
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem;
- pracuje s příběhem dle časové posloupnosti.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chová
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Školní a mimoškolní akce:

- Projektový den Země;
- Planetárium-projektový den;
- Kateřinický mišmaš;
- Akce s environmentálním zaměřením, spolupráce s Lískou Vsetín
- Setkání s hasiči;
- Velikonoční tvoření;
- Divadelní představení;

8.2.6 Na zahrádce u maminky

Hurá, prázdniny jsou za dveřmi

Záměr:

- užívat všechny smysly;
- osvojit si pohybové a praktické dovednosti přiměřené věku;
- rozvíjet verbální i neverbální komunikační dovednosti;
- vytvářet pozitivní postoj k životnímu prostředí, k úctě životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás.
- oslavujeme svátek dětí.

- Vytváříme u dětí citovou vazbu k obci, ve které žijí. Učíme se poznávat nejbližší okolí.
- Rozšiřujeme obzory dětí za hranice naší země, seznamujeme se s jinými státy a jejich zvyky a kulturami. Vedeme děti k touze po poznávání a k toleranci vůči všemu neznámému, odlišnému.
- Závěr roku ukončujeme školním výletem. Hodně přesunujeme činnosti ven. Aktivně sportujeme. Na závěr roku se rozloučíme s dětmi, které odchází do první třídy.

Cíl

- sledování plnění cílů RVP ve všech oblastech, srovnávání individuálního rozvoje dítěte – co se za daný rok naučilo, získalo, dokázalo;
- uvědomování si vlastního těla, jeho funkce, možnosti pohybu;
- osvojování si poznatků o těle a péči o něj, vytváření zdravých návyků;
- rozvíjení řečových a jazykových dovedností;
- rozvoj grafomotoriky
- citové osamostatňování se;
- dodržování pravidel chování ve vztahu k druhému;
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- osvojení si elementárních poznatků o okolním prostředí a péči o něj;
- pochopení skutečnosti, že každý má ve společenství lidí svou roli;
- rozvíjení schopnosti porozumět druhému v jeho nesnázích a projevu radosti;
- komunikovat mezi sebou, snažit se o pochopení, vycházet si vstříc;
- seznamování se s různými materiály a jejich tříděním;
- poznávání rozličností života u vody, řek, moří;
- vnímání Země jako součásti vesmíru;
- seznamování se s různými druhy komunikace a prostředky mluveného i psaného slova;
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí;
- zvyšování povědomí o péči o své tělo, zdraví a čistotu.

Kompetence:

- rozeznává živou a neživou přírodu;
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů;
- ovládá koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku;
- jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony;
- opakuje rytmus hraný na netradiční hudební nástroj;
- samostatně stříhá, lepí, skládá;
- má povědomí o různých národech na naší planetě;
- chápe základní číselné a matematické pojmy;
- poznat některá písmena a číslice, napsat své jméno, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí;
- přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch;
- předvést naučené básně a písně, umět veřejně vystupovat beze studu;
- poslouchá a plní pokyny, povinnosti, slovní příkazy.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku), projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Školní a mimoškolní akce:

- Předplavecký výcvik

- Oslava Dne matek a Dne dětí
- Školní výlet
- Slavnostní rozloučení s předškoláky
- Cesta pohádkovým lesem ve spolupráci s SPK
- Opékání špekáčků na školní zahradě
- Piknik v přírodě
- Návštěva lesní školky
- Návštěva cukrárny

9 Evaluační systém

Smyslem hodnocení a evaluace je zlepšení kvality a způsobu naší práce. Evaluace je zpětná vazba, odpovídá na otázky, jak se nám konkrétně daří plnit TVP a ŠVP.

Na úrovni třídy si každý pedagog hodnotí především svou práci, zvolené metody a formy, prostředky s ohledem na reakci dětí- zda děti zvolenými činnostmi zaujal a zda pro ně byla zvolená činnost přínosem. Následně evaluuje celý vzdělávací proces své třídy- porovnává TVP a ŠVP vzhledem ke stanoveným cílům daným ŠVP. Důležitou součástí je sebereflexe.

	Evaluační systém		
Kdo	Co a jak	jak často	forma
Všechny učitelky	integrovaný blok, týdenní plán: volba témat, metod, prostředků - ped. přínos, dosažené cíle -zájem dětí a aktivní spolutvoření, přínos pro rozvoj skupiny, reakce dětí, spolupráce, posun vztahů a prožívání, rozvoj her, samostatnosti dětí, co se nezdařilo a pro, návrhy pro další práci	Po skončení IB, TP	písemně do formuláře poznámky k plánování
Všechny učitelky	soulad TVP a ŠVP akce školy a koordinace s akcemi třídy – zapojení rodičů do činnosti ve třídě-bezpečnost, zdraví, klima, podmínky, organizace	2x ročně	na PR ústně, poznámky pro hodnotící zprávu
Všechny učitelky	rozvoj dětí: -u každého dítěte posuny ve vývoji – vyhodnotit zápisy z pozorování, uspořádat portfolio, zápisy o konzultacích s rodiči, stanovit další postup -u dětí s PLPP, u talentovaných dětí – vývoj, pokrok, kterého dítě dosáhlo	průběžně 2x ročně	zápis do složky dítěte

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

Učitelka	vlastní pedagogická práce:	-průběžně	-hodnocení
Ředitelka	metody, postupy, dovednosti, znalosti, ověřování a aplikace nových poznatků, vzájemná pomoc-náslech, absolventka, spolupráce-sebehodnocení	-zároveň s hodnocením tem. celku	-diskuse
	–práce učitelek v praxi, jejich pedagogické kompetence	-1x ročně dle plánu	-hospitace

učitelka	osobní rozvoj pedagogů:	1x ročně	DVPP
	rozvoj odborných znalostí a dovedností, vzdělávání, absolvované semináře, školení, studium, literatura		diskuse s řed.

b) oblast spolupráce s rodiči

formy a metody užívané jako sběr informací, dokladový materiál

Kdo	co a jak	jak často	Forma
Pověř.učitelka	zakládat fotodokumentaci ze společných akcí	průběžně	fotoalbum, ped.rada
Učitelky	Zapojení rodičů do činnosti MŠ-konkrétní akce, vstupy do tříd, drobné sponzorství	1x ročně	ústně

c) Oblast podmínek MŠ pro kvalitní uskutečňování ŠVP

Kdo	co a jak	jak často	Forma
Ředitelka	organizační podmínky:	1x ročně	ped. rada a provoz. porada
učitelky	doba provozu MŠ, režim dne, stravování dětí, ind.potřeby dětí		
Všichni	materiální podmínky:, budova, prostory pro děti, soulad s předpisy KHS, využití zahrady,	1x ročně	hodnotící zpráva

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KATEŘINICE, OKRES VSETÍN

	vybavenost, modernizace, personální zajištění, vzdělávání pracovníků		
učitelky, ředitelka	psychohygienické podmínky: adaptace, respektování potřeb dětí	říjen	Ústně hospitace

Všichni	-normativní počty zaměstnanců, kvalifikovanost, absence, zástupy, aktivita – kvalita výkonu práce všech pracovníků MŠ – autoevaluace práce	2x ročně	rozhovor porada
---------	--	----------	-----------------

d) ŠVP jako celek

e) ŠVP bude 1x ročně hodnocen na pedagogické radě, provozní řád na provozní poradě.

10 Přílohy

Příloha č. 1 – Logopedická prevence v MŠ

Příloha č. 2 – Adaptační program

Příloha č. 1

LOGOPEDICKÁ PREVENCE V MŠ

Cílem primární logopedické prevence je věnovat zvýšenou pozornost a péči dětem s narušenou komunikační schopností a tím předcházet nesprávnému vývoji řeči a odkladu školní docházky z důvodu špatné řečové úrovně dětí. Formou hry se zaměřit na oblasti úzce související s rozvojem řečových schopností. Dbát na rozvoj komunikačních dovedností, motorických schopností mluvidel, správnou výslovnost, zrakové a sluchové vnímání, grafomotoriku a rozumové schopnosti. Vytvořit podmínky pro správný a přirozený vývoj řeči.

Logopedickou prevenci jsme začlenili, jako přílohu ŠVP. Logopedická prevence probíhá formou logopedických chvil, jejichž cílem je individuální činnost s každým žákem, artikulační a dechová cvičení, náprava jednotlivých hlásek. Součástí logopedické prevence je poradenství, konzultace s rodiči a následné procvičování hlásek s dětmi doma. Bude probíhat v MŠ 1x týdně s vybranými, především předškolními dětmi, které vede Mgr. Šárka Muchová.

OBSAH LOGOPEDICKÉ PREVENCE

- počáteční depistáž-seznam dětí a přehled výslovnosti
- přípravná artikulační cvičení
- dechová cvičení
- rozvoj fonemického sluchu
- fixace mluvidel ve slovech
- fixace mluvidel před logopedickým zrcadlem při navozování hlásek
- rozvoj slovní zásoby při tvoření jednoduchých vět

MATERIÁLY SE KTERÝMI PRACUJEME:

- obrázky
- logopedické zrcadlo
- pexeso
- Šimonovy pracovní listy (logopedická cvičení I. a II)
- Pro hbité jazýčky, pro bystré hlavičky R, L, C, S, Z, Č, Š, Ž
- knížky
- Logopedárium
- brčka, míčky, flétna
- materiály vlastní výroby

ROZVOJ DÍTĚTE V TĚCHTO OBLASTECH

- Rozšíření slovní zásoby
- Ovládání dechu
- Zlepšení vyjadřovacích schopností
- Porozumění řeči
- Ovládání koordinace ruky a oka
- Zvládání jemné i hrubé motoriky

ZÁSADY LOGOPEDICKÉ PREVENCE

- Upřednostňovat hry a cvičení pro rozvoj řeči, které jsou pro dítě zábavou, a ne drilem, respektovat přitom zásadu „častěji a kratší dobu“.
- Vést dítě k uvědomování si síly, tempa a rytmu řeči za pomoci dechových, artikulačních a fonematických her.
- Často s dítětem zpívat, říkat říkanky, hrát hry zaměřené na rytmické citění, pohyb, relaxaci.
- Preferovat rozvoj obsahové stránky řeči (porozumění, vyjadřování) před správnou výslovností.
- Rozvíjet neverbální komunikaci, mimiku, gesta, pohyby těla dítěte jako podporu dorozumívání a porozumění.
- Napodobovat s ním různé zvuky z běžného života.
- Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky dítěte, stejnou pozornost věnovat i organizaci pohybů artikulačních orgánů pravidelným zařazováním různých artikulačních cvičení a her.
- Procvičovat artikulaci jednotlivých hlásek v takových slovech, větách a říkankách, které jsou pro dítě zajímavé, obsahově srozumitelné a smysluplné.
- Často s dítětem říkat básničky s opakující se hláskou, kterou nesprávně vyslovuje, současně znázorňovat obsah básničky pohyby těla.
- Správnou výslovnost rozvíjet pomocí rozmanitých her a činností, které současně zdokonalují poznání dítěte a jeho pohybové, umělecké, sociální dovednosti nebo citovou složku osobnosti
- Uskutečňovat rozvíjení řeči postupně od úrovně, na které se dítě aktuálně nachází, v souladu s celostním přístupem k osobnosti.
- Poskytovat dítěti časté příležitosti ke společným hrám a činnostem s ostatními dětmi, aby získalo zkušenosti s oboustranně potřebným a prospěšným porozuměním a spolupráce

CÍLEM MŠ

- zapojit rodiče do logopedické prevence - přítomnost rodiče při práci logopedky
- pravidelné logopedické chvíle během dne – gymnastika mluvidel
- zařazení logopedických pohádek před spaním
- Naším cílem je, aby si děti rozuměly a dokázaly navzájem komunikovat, vyjadřovat své myšlenky a porozuměly pokynům jiné osoby. " Logoped poradí, předvede, procvičí, usměrní a pomůže, zbytek je záležitost rodičů!"

ADAPTAČNÍ PROGRAM

První dny v mateřské škole se dítě seznamuje s novým prostředím, kamarády, zvyká si na nový režim, pravidla ve třídě - je vhodné prodlužovat dobu pobytu dítěte v mateřské škole postupně, pobyt dítěte rovnou na celý den je velmi zatěžující.

Úspěšné adaptace dítěte je spolupráce rodičů s učitelkami na třídě, vždy záleží na individualitě dítěte.

1. Individuální přístup k dítěti (po rozhovoru s rodiči).
2. Seznamujeme dítě s novým prostředím MŠ.
3. Nenutíme dítě do činností, kterých se nechce zúčastnit.
4. Dáváme dětem dostatek prostoru pro klidnou spontánní hru.
5. Snažíme se začlenit dítě do kolektivu.
6. Pláče-li, umožníme vstup do třídy zákonnému zástupci, nebo upravíme délku pobytu v MŠ.
7. Učitel vyhledává pro dítě zajímavé aktivity, nabídne hračku, společenskou hru.
8. Pokud má dítě v MŠ staršího sourozence, umožníme jejich setkání.
9. Vytvoří pro dítě hrací koutek, chce-li být dítě samo.
10. Krátkodobý pobyt rodiče v MŠ.

Rady rodičům:

Snažte se zvládnout své emoce-rozlučte se krátce, s láskou, ale rozhodně. Dopřejte dítěti čas při příchodu i odchodu ze školky, zbytečně nespěchejte, přijďte včas. Nenechte se obměkčit. Ujistěte dítě, kdy pro něho přijdete a svůj slib dodržte. Říkejte mu pravdu. Vysvětlujte dítěti, že každý má své povinnosti-rodič práci, dítě školu. Na školku se společně těšte a vyprávějte si, jak jste prožili den. Komunikujte s učitelkou a sděľujte si důležité momenty z domova, můžeme tak společně přispět k pohodě dítěte